

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος εικοστός.

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἄρροναται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἑτησιακαί. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδὸς Σταδίου 32.

29 Δεκεμβρίου 1885

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ
ΕΣΤΙΑΣ

Τὴν τριακοστὴν πρώτῃν Δεκεμβρίου τοῦ λήγοντος ἔτους ἡ ΕΣΤΙΑ συμπληροῖ δεκαετὴ βίον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της. *Κλείει*, ὡς λέγει ὁ λαός, τὰ δέκα της χρόνια καὶ ἐμβαίνει εἰς τὰ ἐνδεκα.

Καὶ δὲν δύναται μὲν βεβαίως νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἐγήρασεν ἤδη, οὐδ' οἱ φίλοι της δύνανται εὐπροσώπως νὰ συγχαρῶσιν αὐτὴ ἐπὶ *πολιῶ τῷ γῆρα*, διότι συνεπλήρωσεν ἀπλῶς καὶ μόνον τὴν δεκαετηρίδα της. Ἄλλ' ἔχει ὅμως λόγους νὰ εἶνε κάπως ὑπερήφανος ὅτι ἔζησε δέκα ὅλα ἔτη, χωρὶς νὰ καταλάβῃ αὐτὴν μήτε ὄριμον μήτε πρόωρον τὸ γῆρας, καὶ ὅτι αἰσθάνεται ἐν ἑαυτῇ ἀκμαίαν τὴν δύναμιν νὰ ζήσῃ ἄλλα τόσα καὶ πλείονα, ἐλπίζουσα ὅτι θὰ ἀποτείνῃ καὶ πάλιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας καὶ φίλους αὐτῆς, ὅταν λήξῃ ἡ προσεχὴς δεκαετία, τὴν αὐτὴν καὶ σήμερον δῆλωσιν, εὐσταλῆς καὶ σφριγῶσα ἐν πάσῃ τῇ ἀκμῇ τῆς ὄριμου αὐτῆς ἡλικίας.

Καὶ ἀληθῶς. Ὅταν τις ἀναλογισθῇ, — καὶ τὸ ἀναλογιζόμεθα ἡμεῖς, διότι καὶ τὴν νηπιακὴν ἡμῶν ἡλικίαν ἐνθυμούμεθα κάλλιστα, καὶ τοῦ σημερινοῦ ἡμῶν βίου τοὺς ὄρους δὲν λησμονοῦμεν, — ὅταν τις ἀναλογισθῇ ὅποια τις ἦτο ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν προήλθομεν εἰς φῶς καὶ ὅποια εἶνε ἡ σήμερον ὅταν τις ἀναμνησθῇ πόσα ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ χρόνῳ ἀνέτειλαν εἰς τὸν ἑλληνικὸν ὀρίζοντα καὶ ἐξηφανίσθησαν ἀπ' αὐτοῦ περιοδικὰ φύλλα, πόσα ἦνθησαν καὶ ἐξῆνθησαν, πόσα ἐγενήθησαν καὶ ἀπέθανον ἐξ ἀνααιμίας μετὰ ἐφήμερον βίον, ὡς τὰ παρὰ τὸν Ἵπανιν μυθολογούμενα δυστυχῆ ἐκείνα πτερωτὰ ζωύφια· ὅταν τις σκεφθῇ ὅτι οὐδὲν μέχρι τοῦδε περιοδικὸν σύγγραμμα, εἰς τοὺς πολλοὺς ἀποτενόμενον, κατώρθωσεν ἐν Ἑλλάδι — πλὴν ἐνός καὶ μόνου — νὰ ζήσῃ δεκαετὴ βίον, θέλει βεβαίως συνομολογήσῃ μεθ' ἡμῶν, ὅτι ὁ περὶ ὑπάρξεως τῶν περιοδικῶν ἀναγνωσμάτων ἀγὼν ἀποβαίνει μάχη δεινὴ καὶ δυσέκβολος, καὶ ὅτι δικαιοῦται νὰ χαίρῃ ἀληθῶς ὑπερήφανον χαρὰν ἡ ΕΣΤΙΑ, ὅτι κατώρθωσεν οὐ μόνον νὰ ζήσῃ δεκαετίαν

ὄλην, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐλπίζῃ ἐπὶ μακρότερον καὶ ἀκμαϊότερον βίον.

Ὅτε τὴν α'. Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1876 ἐδημοσιεύετο τὸ πρῶτον φυλλάδιον τῆς «Ἐστίας», ἡ πολιτικὴ ἡμῶν κατάστασις εἶχε μεγάλην τὴν ὁμοίότητα πρὸς τὰ σημερινὰ τῆς Ἑλλάδος πράγματα. Ἡ αὐτὴ καὶ τότε φιλόπατρις ἀνησυχία κατεῖχε τὰ πνεύματα, οἱ αὐτοὶ καὶ τότε δισταγμοὶ περὶ τῆς τελικῆς ἐκβάσεως τοῦ ἀπειλούντος τὴν ἀνατολὴν τυφῶνος, ἡ αὐτὴ καὶ τότε ἀγωνία τοῦ πανταχοῦ ἑλληνισμοῦ, αἱ αὐταὶ παρασκευαί, ὁ αὐτὸς πυρετός, αἱ αὐταὶ διχογνωμίαι, ὁ αὐτὸς σήμερον ἐνθουσιασμός, καὶ ἡ αὐτὴ αὔριον ἀπελπισία, ἡ αὐτὴ τέλος καὶ τότε καὶ νῦν χρηματικὴ καχεξία τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ταμείων! Καιροὶ δύσκολοι καὶ ἥκιστα βεβαίως πρόσφοροι εἰς προκοπὴν ἔργων εἰρήνης καὶ μάλιστα ἔργων φιλολογικῶν, ἀποτενιμένων εἰς κοινὸν ἔχον οὐ μόνον διάθεσιν ἀλλὰ καὶ καιρὸν νὰ ἀναγινώσκῃ ἄλλο τι πλὴν τῶν τηλεγραφημάτων τοῦ Ἀβάς καὶ τοῦ Ρούτερ.

Καὶ ὅμως εὐρέθη τότε ἀνὴρ φιλόκαλος ἄμα καὶ ρέκτης, οἰκτεῖρων ἀπὸ βάρους καρδίας τὴν ἀποχέρσωσιν τοῦ φιλολογικοῦ περιοδικοῦ τύπου τῆς Ἑλλάδος, φρονῶν ὅτι ἦτο δυνατόν, ὅπως δῆποτε καὶ ἂν εἶχον τὰ πολιτικὰ τῆς χώρας πράγματα, νὰ ἰδρυθῇ καὶ προκόψῃ ἐν Ἀθήναις φιλολογικὸν τι περιοδικὸν σύγγραμμα, χάριν ἐκείνων ἰδίως, οἵτινες ἐπερίσσευον σχολῆς ὅπως ἀναγινώσκουσι καὶ ἄλλο τι πλὴν ἄρθρων πολιτικῶν, καὶ ἀποφασίσας γενναίως νὰ δαπανήσῃ καὶ χρῆμα καὶ χρόνον καὶ κόπους εἰς ἴδρυσιν τοιοῦτου περιοδικοῦ ἀναγνωσματος. Οὕτως ὁ Κ. Παῦλος Διομήδης ὑπῆρξεν ὁ πατὴρ τῆς Ἐστίας. Ἄν δὲ καὶ ἡ τὴν τύρβην τῆς ἐθελοφημίας ἀποστέρουσα μετριοφροσύνη τοῦ ἀνδρός ἐκρύβῃ πενταετίαν ὄλην ὑπὸ τὸ ἀνώνυμον, καθῆκον αὐτῆς ὑπολαμβάνει ἡ σημερινὴ τοῦ περιοδικοῦ τούτου φύλλου διεύθυνσις, ἡ τὸ ἔργον αὐτοῦ βιώσιμον καὶ ἀκμαζόν κληρονομήσασα, νὰ ἀναγράψῃ σήμερον, πρώτῃν ταύτην φοράν, τὸ ὄνομά του ἐν ταῖς δέλτοις τῆς Ἐστίας, ὅπως τελέσῃ μὲν αὐτῷ, παρ' αὐτῆς τε καὶ τῶν ἀναγνωστῶν της, τὸν δίκαιον εὐγνωμοσύνης φόρον ἐπὶ τῇ ἰδρῦσει περιοδικοῦ συγγράμματος τοσοῦτον παρὰ τοῦ ἑλλη-

νικοῦ κοινοῦ ἀγαπηθέντος, καταστήσῃ δὲ καὶ τὸν ἰδρυτὴν τῆς δημοσίας κοινωνιᾶς τῆς χαρᾶς ἦν αἰσθάνεται ὅτι τὸ ἔργον τοῦ ἐκεῖνο προέκοψε καὶ εὐδωθή.

Ὁ πρὸ δεκαετίας ἰδρύσας τὴν Ἑστίαν σκοπὸν αὐτοῦ κύριον προετίθετο—καὶ τὰ πράγματα ἀπέδειξαν εὐτυχῶς ὅτι ἡ ἐπιβολὴ αὐτοῦ οὐδὲ παράβολος ἤτοῦδ' ἔωλος ἀπέβη—να καταστήσῃ τὸ φύλλον τοῦτο ἀληθινὴν πνευματικὴν ἐστίαν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ὅπου νὰ συνδουλίξωσι μὲν καὶ ὑποτρέφωσι τὸ πῦρ πᾶσαι αἱ εὐσταλεῖς αὐτοῦ φιλολογικαὶ δυνάμεις, νὰ θάλπωνται δὲ κύκλω καθήμενοι οἱ τὸ ἄμουςον ῥίγος μὴ ἀσμενίζοντες. Εἰς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ ἐκείνου ἐχώρησεν ἀσφαλεῖ καὶ ἀδιστακτῶ τῷ βήματι, συγκεντρῶσας μὲν περὶ τὴν σύνταξιν τῆς Ἑστίας πάντας σχεδὸν τοὺς ἀριστεῖς τῶν νέων ἑλληνικῶν γραμμάτων, προθύμως δ' ἀποδεχόμενος, εἰς παρασκευὴν τῆς διανοητικῆς πανδαισίας, τὴν συμβολὴν τῶν νεαρῶν ταλάντων, ἅτινα ὁσημέραι ἀφθονώτερον διεκρίνοντο καὶ ἐπεβάλλοντο, οὕτως εἰπεῖν, εἰς φύλλον περιοδικὸν τοιαύτην ἔχον τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ τὴν συναίσθησιν.

Οἱ τὴν διεύθυνσιν τῆς «Ἑστίας» παρὰ τοῦ πρώτου αὐτῆς ἰδρυτοῦ παραλαβόντες, καθήκον αὐτῶν ἐνόμισαν νὰ βαδίσωσιν ἀδιαπτῶτως τὴν ὁδὸν ἣν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον ἐπιτυχῶς χαράξει. Ἄν προσεπάθησαν καὶ ἰκανῶς κατῳρθῶσαν νὰ εὐρύνωσιν αὐτὴν, αἰτία τούτου μία καὶ μόνη ἀλλ' ἀκριβῶς ἀποχρῶσα ὑπῆρξεν ὁ ὁσημέραι αὐξῶν ἀριθμὸς τῶν ἀναγνωστῶν καὶ συνδρομητῶν τῆς Ἑστίας, ἡ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος μείζων διάδοσις αὐτῆς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἡ διαρκῶς ἐπιφανέστερον ἐκδηλουμένη συμπάθεια τοῦ ἑλληνικοῦ κοινοῦ πρὸς τοὺς ἀτῤύτους καὶ βαρεῖς ἀγῶνας τῆς τε διευθύνσεως καὶ τῶν συντακτῶν αὐτῆς.

Εἰς κύρωσιν τῶν λόγων ἡμῶν τούτων ἀρκεῖ ἓν μόνον γεγονός, ἡ προϊῶσα αὐξήσις τῶν συνδρομητῶν τῆς «Ἑστίας», πρὸς οὗς καὶ χρέος ἡμῶν ὑπολαμβάνομεν νὰ ἐκφράσωμεν ἐπὶ τῇ σημερινῇ εὐκαιρίᾳ τὰς θερμὰς ἡμῶν εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ καὶ στοργῇ μεθ' ἧς περιέβαλψαν τὸ φύλλον τοῦτο.

Ἄλλ' ὑπέρτατον καὶ πρώτιστον ἡμῶν καθήκον αἰσθανόμεθα κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην νὰ σφιγξώμεν εὐγνωμόνως τὴν χεῖρα τῶν ἡμετέρων συντακτῶν, εἰς οὗς κυρίως καὶ πρὸ πάντων ὀφείλεται ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἡμετέρου ἔργου, καὶ νὰ τελέσωμεν εὐλαβῆς τὸ μνημόσυνον ἐκείνων ἐξ αὐτῶν, ὅσοι προῶρως ἀπέλιπον ἡμᾶς, ἀναρπασθέντες ὑπὸ τῆς μοίρας. Καὶ τούτων καὶ ἐκείνων τὰ ὀνόματα θέλουσι προσεχῶς δημοσιευθῆ ἐν τῇ Ἑστίᾳ, μετὰ καταλόγου πλήρους τῶν ἀπὸ δεκαετίας δημοσιευθέντων ἐν αὐτῇ, ὅστις ἔσται καὶ ἡ κρατίστη πασῶν ἀπόδειξις

τῆς ἀληθείας ὧν ἐλέγομεν πρὸ μικροῦ.

Δὲν δυνάμεθα δὲ τέλος νὰ λησμονήσωμεν τοὺς τε ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐκτὸς αὐτῆς ἡμετέρους ἀνταποκριτὰς τοὺς μετὰ τοσοῦτου ζήλου καὶ ἀφιλοκερδείας ἐργασθέντας εἰς διάδοσιν αὐτῆς καὶ ὑποστήριξιν, ὧν εὐγνωμόνως ἀναγράφομεν τὰ ὀνόματα ἐν τῷ φύλλῳ τούτῳ.

Ἀποβλέποντες νῦν εἰς τὸ μέλλον μεθ' ὅλου τοῦ θάρρους ὅπερ δικαίως ἐμπνέει ἡ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος ἀκριβῆς συνειδήσις, ἡ συναίσθησις τῆς ἀγαθῆς προαιρέσεως καὶ ἡ ἐπὶ τὴν ἀμείωτον συμπάθεια τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν πεποιθήσις, οὐδεμίαν νομίζομεν ἀξίαν ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν ἐπαγγελίαν, ἐκ τῶν συνήθων ἐκείνων ἃς διατυμπανίζει συνήθως ἡ θήρα τοῦ κέρματος ἢ τῆς φήμης.

Θὰ πράξωμεν ἀπλῶς τὸ καθήκον ἡμῶν, ὡς ἐπράξαμεν αὐτὸ μέχρι τοῦδε, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θέλει τοῦτο ἐκτιμηθῆ ὡς μέχρι τοῦδε ἐξετιμήθη.

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγούμενον φύλλον.]

Γ'

Τὴν τρίτην τὸ πρῶτ'—ἦτον βλέπεις καὶ τρίτη—ἐνῶ ἤμην μὲ τὸν ἐπιστάτην τοῦ θεῖου μου εἰς τὰ ἀλώνια, ὅπου ἐγένετο ἀληθινὸν πανηγύρι διότι ἦσαν ὅλα σχεδὸν εἰς ἐνέργειαν, κ' ἐνῶ πρώτην φοράν ἐπαρτηροῦσα μὲ πόσον κόπον γίνεται αὐτὸ τὸ ψωμί, τὸ ὁποῖον εὐρίσκομεν ἔτοιμον ἡμεῖς οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων, κάποιος, μού ἐκτύπησε τὴν ῥάχιν. Στρέφω καὶ βλέπω ἀπ' ὀπίσω μου τὸν κ. Ἀναστάσιον.

— Ἀληθινὸς νοικοκύρης ἐγεῖνατε πλεῖα· ἂν σὰς ἐβλεπεν ὁ θεῖός σας θὰ ἐνθουσιάζετο! μού λέγει γελῶν.

— Ὅλα τὰ χρεωστῶ εἰς σὰς, εἶπα· ὁ διδάσκαλος ἔκαμε μαθητὴν, ἀρχάριον βέβαια ἀκόμη, ἀλλὰ ὁ ὁποῖος ἔχει ὅλην τὴν ὄρεξιν νὰ προδεύσῃ εἰς τὸ μέλλον.

— Καὶ εἶνε προωδευμένος τὸρα ἀρκετὰ· τὸ σπουδαιότερον εἶνε ν' ἀγαπήσῃ κἀνεὶς τὴν φύσιν...

— Αὐτὸ τὸ ἀπέκτησα χωρὶς νὰ τὸ ἐνοήσω. ... Πηγαίνωμεν εἰς τὸν πύργον νὰ καθήσωμεν.

— Ὅχι, ὄχι! κ' ἐγὼ τρελλαίνομαι διὰ τάλω-νια· μ' ἀρέσει νὰ βλέπω τὰ βῶδια νὰ γυρίζουν ἔτσι σοβαρὰ τὴν βόκαναν μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι καὶ νὰ τρίβεται κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τῶν τὸ λεῖωμα. Κυττάξετε ἐκείνην τὴν χωριατοπούλα τί ὠραία στέκει ὀρθὴ ἐπάνω, μὲ τί χάριν κρατεῖ τὴν βουκέντραν... νομίζει κἀνεὶς πῶς εἶνε ἀρχαῖον ἀγαλμα... Ἄ! νά! τὴν ἐμμάτιασα κ' ἐγλύστρησε.